

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

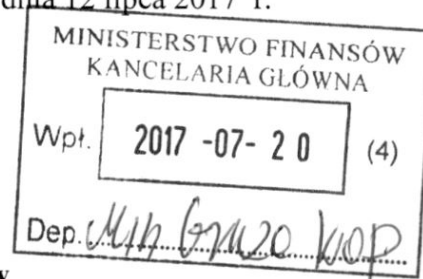

00-540 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 41 lok. 2
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 684 /KRRP/2017

Warszawa, dnia 12 lipca 2017 r.

Sz. P. Paweł Gruza
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Stonowany Panie Ministrze,

W związku z zawiadomieniem o rozpoczęciu konsultacji podatkowych w sprawie listy przesłanek należytej staranności po stronie nabywcy w transakcjach krajowych w kontekście prawa do odliczenia podatku naliczonego, przekazuję w załączeniu stanowisko Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2017 r.

Jednocześnie z uwagi na zainteresowanie ww. tematyką w praktyce radcy prawnego, Krajowa Rada Radców Prawnych wyraża zainteresowanie uczestnictwem w spotkaniu konsultacyjnym lub, w razie większej liczby takich spotkań, w pracach grupy roboczej na zasadach przewidzianych w § 6 zarządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie konsultacji podatkowych (Dz. Urz. MRiF z 2017 r., poz. 122).

Z poważaniem

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Leszek Korczak
Leszek Korczak

Warszawa, 12 lipca 2017 r.

Stanowisko
Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji
dotyczące listy przesłanek należytej staranności po stronie nabywcy
w transakcjach krajowych w kontekście prawa do odliczenia podatku naliczonego

Dnia 3 lipca 2017 r. do Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych wpłynęło zawiadomienie o rozpoczęciu konsultacji podatkowych wydane na podstawie § 5 zarządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie konsultacji podatkowych (Dz. Urz. MRiF z 2017 r., poz. 122). Konsultacje dotyczyć będą listy przesłanek należytej staranności po stronie nabywcy w transakcjach krajowych w kontekście prawa do odliczenia podatku naliczonego w podatku od towarów i usług. Celem konsultacji jest opracowanie listy konkretnych czynności, jakie uczciwi przedsiębiorcy powinni podjąć, aby nie być narażonym na ryzyko zakwestionowania przez organy podatkowe ich prawa do odliczenia podatku naliczonego. Opracowana lista przesłanek skierowana ma zostać do ogółu uczciwych podatników.

W związku z powyższym zawiadomieniem, Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji KRRP wskazuje, że dla spełnienia przesłanek należytej staranności przy zamiarze skorzystania z prawa do odliczenia podatku VAT, istotna jest weryfikacja dwóch podstawowych warunków, jakie konkretne nabycie towaru lub usługi udokumentowane fakturą VAT musi spełnić:

1. faktura VAT dokumentuje faktycznie dokonane czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług;
2. Faktura VAT została wystawiona przez istniejący podmiot, w tym mający status podatnika podatku VAT.

Jednocześnie ze względu na nasilające się w ostatnich latach zjawisko wyłudzenia zwrotu VAT lub nieodprowadzania kwoty tego podatku w ramach tzw. karuzeli

podatkowych kluczowa wydaje się być weryfikacja drugiego ze wskazanych wyżej warunków. W praktyce obrotu gospodarczego polega to na wykonaniu jednego lub kilku z niżej wskazanych czynności. Działania te stanowią przesłanki należytej staranności, niemniej jednak nie sposób zaprzeczyć, że są to czynności czasochłonne i wielu podatników z tego względu ich unika. Nadto niektóre z poniżej wymienionych działań mogą zostać uznane za przedsięwzięcia, które hipotetycznie mogą doprowadzić do naruszenia przepisów szczególnych (np. w zakresie zwalczania nieuczciwej konkurencji, tajemnicy przedsiębiorstwa lub odnośnie wykonywania zawodu przez radców prawnych – tajemnicy zawodowej radcy prawnego):

1. Weryfikacja istnienia podmiotu w rejestrach KRS, CEIDG za pośrednictwem dedykowanych serwisów internetowych – w szczególności zwrócenie uwagi na informację, od kiedy kontrahent działa na rynku.
2. Weryfikacja rejestracji podmiotu w GUS (nr REGON) za pośrednictwem dedykowanego serwisu internetowego – w tym zwrócenie uwagi na informację, od kiedy kontrahent działa na rynku.
3. Zwrócenie się do kontrahenta z prośbą o przedstawienie dowodu, że rachunek bankowy na który dokonywana jest zapłata należy rzeczywiście do konkretnego przedsiębiorcy
(przy założeniu, że taka prośba zostanie zaakceptowana przez kontrahenta).
4. W przypadku branż szczególnie narażonych na wyłudzenia - zwrócenie się do kontrahenta z prośbą o przekazanie dokumentu potwierdzającego, że przedsiębiorca ten posiada tytuł prawny do nieruchomości, w której prowadzi działalność i/lub znajduje się jego siedziba (w praktyce może budzić to kontrowersje po stronie weryfikowanego kontrahenta)
5. Sprawdzenie statusu kontrahenta jako podatnika VAT czynnego przez Portal Podatkowy (w tym zakresie podkreślić należy, że często podnoszonym przez podatników zarzutem jest fakt, że serwis umożliwia sprawdzenie statusu kontrahenta wyłącznie na dany dzień, bez możliwości wglądu do historii zmian).
6. Potwierdzenie rejestracji kontrahenta jako czynnego podatnika VAT na podstawie art. 96 ust. 4 ustawy o VAT – na formularzu VAT-5.

7. Uzyskanie zaświadczenia wydanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego (na podstawie art. 96 ust. 13 ustawy o VAT).
8. Sprawdzenie danych na stronie internetowej kontrahenta – czy zawiera rekomendacje od innych klientów, informacje od kiedy przedsiębiorca prowadzi działalność, czy na stronie internetowej znajdują się szczegółowe dane identyfikacyjne przedsiębiorcy.
9. W miarę możliwości uzyskanie innych dokumentów, potwierdzających dotychczas prowadzoną działalność.
10. Potwierdzenie w dostępnych ewidencjach danych osób reprezentujących kontrahenta.
11. Dokonanie sprawdzeń w dostępnych bazach BIG, BIK i innych kontrahenta pod kątem jego dotychczasowej działalności, posiadanych zobowiązań oraz przeszłości finansowej.
12. Przeprowadzenie analizy posiadanej dokumentacji pod kątem zgodności danych w nich zawartych i aktualnych wpisów w rejestrach.
13. Uzyskanie w miarę możliwości potwierdzenia rozliczeń podatku VAT w postaci deklaracji za ostatni rok, półrocze lub kwartał (w praktyce może budzić kontrowersje po stronie sprawdzanego kontrahenta).
14. Gromadzenie korespondencji z kontrahentem – np. dotyczącej poszczególnych zamówień.

Należy przy tym wskazać, że oczekiwanie dokonania wszystkich lub większości wyżej wskazanych czynności od każdego podatnika w stosunku do każdego kontrahenta nie jest najczęściej możliwe. Szczegółowa weryfikacja podmiotu w oparciu o wszystkie lub większość wyżej wskazanych działań powinna mieć miejsce przede wszystkim w okolicznościach, wskazujących na zasadność starannej weryfikacji, w tym w przypadkach wskazanych przez Ministerstwo Rozwoju i Finansów w materiale roboczym z analizy orzecznictwa NSA, dotyczącego kwestii należytej staranności po stronie nabywcy w transakcjach krajowych.